

PLAGIAADIST JA PLAGIAADIKONTROLLIST MAJANDUSTEADUSKONNAS

Laivi Laidroo
2019

MIS ON PLAGIAAT?

- **Plagiaat** - teisele autorile või allikale kuuluvate mõtete, ideede, valemite, arvandmete, jooniste või tekstiosade esitamine oma nime all, ilma originaali autorile ja allikale viitamata või autorsust muul viisil korrektselt osutamata.
- **Autoplagiaat** – töö autor kasutab enda poolt varem esitatud teksti (näiteks teises õppeaines esitatud tööd), jättes iseenda eelnevale tööle korrektselt viitamata.
- **Miks on oluline selle olemust mõista?**
 - Plagiaat on üks akadeemiliste tavade rikkumise vorm, millega võib kaasneda:
 - kirjaliku töö hinne „0” ning lõputöö puhul kaitsmisele mittelubamine;
 - kõigi kirjalike tööde puhul täiendava karistusena dekaani noomitus või eksmatrikuleerimine (sõltuvalt plagiaadi ulatusest).
 - Karistuse määramisel ei ole oluline kas tegemist oli tahtliku või tahtmatu plagiaadiga – **teadmatus ei vabasta vastutusest.**

KUIDAS PLAGIAATI VÄLTIDA? (1)

Oluline on korrektset viidata, eristades:

- **Tsiteerimist** - teise autori väite **sõnasõnaline kordus**, mis peab olema **esitatud jutumärkides**. See peab vastama originaalile täielikult nii sõnastuse, ortograafia, kirjavahemärkide kui ka rõhuasetuse (näiteks kursiiv, sõrendus, allakriipsutus jms) poolest.

Näide tekstisese viitamise puhul:

„Avalikule poliitikategemisele on omane [ennekõike NPM kontseptsioonis esinev] ... tööandja-täideviija probleem.“ (Lane 1996, 7).

- **Refereermist** - teise autori või allika sisu vabas vormis (oma sõnadega) **esitus**. Refereerimise puhul **ei anta** teise autori või allika sisu **edasi sõna-sõnalt**, vaid töö **autor sõnastab selle mõtte sobivaks** (kokkuvõtlikus, kommenteerivas vormis).

Näide tekstisese viitamise puhul:

Majandusteadust on defineeritud kui teadust, mis uurib inimese käitumist sõltuvana tema eesmärgi ja võimaluste mittevastavusest (Arrak 2000, 7).

- **Häid plagiadi vältimise näiteid:**

<https://drive.google.com/open?id=0B28aGnsx9ebxR3RLdI9FY2NYeDQ>

KUIDAS PLAGIAATI VÄLTIDA? (2)

Tsiteerimise meelespea:

- Tsitaate kasutatakse üldreeglina juhul, kui on tegemist mingi eriti ilmeka, huvitava, värvika näitega. Muul juhul refereeritakse.
- Sõna-sõnaline tõlge ühest keelest teise on tsiteerimine ja peab olema vastavalt vormistatud, st kui eesmärk on refereerida, peaks algkeelse teksti tõlkimisega paralleelselt kohe korrektset ümber sõnastama.
- Vältida tuleb tsitaatide liigset kasutamist ning erinevatest allikatest rohkete tsitaatide kokkukleepimist (ilma töö autori panusest).

Tüüpvead, mis on plagiad:

1. Viide lisatud, aga tekst võetud üle üks-ühele, st tegelikult on tegemist tsitaadiga, aga seda presenteeritakse refereeringuna.
2. Viide on üldse lisamata ning teksti presenteeritakse kui autori originaalloomingut.
3. Refereeringu ümbersõnastus on minimaalne – lisatakse mõni üksik sidesõna või vahetatakse mõni üksik sõna.

HARJUTUS 1

Algne tekst artiklist

Marston, C.; Starker, M. (2001), "Investor Relations: A European Survey", Corporate Communications: An International Journal, Vol. 6, No. 2, pp. 82-93.

This paper examines the importance of the investor relations function within the top 80 continental European companies by reporting on the result of a postal questionnaire. The results confirm that many continental European companies have well established investor relations practices and the function is growing in importance.

Kuidas kirja panna uurimuse tulemust?

- refereeringuna:

80 mandri-Euroopa ettevõtte seas läbiviidud küsitlus kinnitas investorsuhete tugevust ning olulisuse kasvu (Marston, Starker 2001).

- tsitaadina:

Teame, et „...paljudes mandri-Euroopa ettevõtetes on tugevad investorsuhete praktikad ning funktsiooni tähtsus on kasvamas.“ (Marston, Starker 2001)

HARJUTUS 2

Definitsioon artiklist

Marston, C.; Starker, M. (2001), "Investor Relations: A European Survey", Corporate Communications: An International Journal, Vol. 6, No. 2, pp. 82-93.

Investor relations (IR) has been defined as „the management of the relationship between a company with publicly traded securities and the holders or potential holders of such securities“ (Investor Relations Society 1997).

Kui tahaksite ka investorsuhete definitsiooni kirja panna, mida peaksite tegema?

1. Otsima üles originaalallika, antud juhul Investor Relations Society (1997), ja kui sealt leian täpselt sama definitsiooni, võin selle samamoodi eesti keeles kirja panna.
2. Kui ei leia originaalallikat, siis püüan leida mõne teise otsese allika, kus on definitsioon olemas.
3. Kui teist allikat ka ei leia, siis viitan artikli kaudu st

Investorsuhteid on defineeritud kui „avalikult kaubeldavate väärtpaberitega ettevõtte juhtkonna ja nende väärtpaberite hoidjate või potentsiaalsete hoidjate suhte juhtimist“ (Investor Relations Society 1997 viidatud Marston, Starker 2001)

VIITAMISE MEELESPEA

- **Viidata tuleb kõigile allikatele, mida autor on tegelikult kasutanud** - kõik tekstis viidatud allikad peavad leiduma kasutatud allikate loetelus ning kõik kasutatud allikate loetelus olevad allikad peavad olema viidatud tekstis.
- **Viitama ei pea üldtuntud faktidele**, andmetele, seisukohtadele, mis on teada valdavale osale inimestest ning kättesaadavad entsüklopeedias, sõnaraamatutes jms. Samas peab viitama allikale juhul, kui väited on vaieldavad või tegemist on tõlgendatava nähtusega.
- Alati tuleb **viidata originaalallikale**. Kui laused, mõtted ei ole originaalallikast kättesaadavad, võib neile viidata läbi teise allika, ainult juhul, kui viitekirjesse on lisatud nii originaalallikas kui ka allikas, mille kaudu viidatakse, näit (Serra 1963 viidatud Kattel 2007, 4).

PLAGIAADIKONTROLL MAJANDUSTEADUSKONNAS (1)

- Kõik majandusteaduskonnas kaitsmiseks esitatud lõputööd läbivad plagiaadikontrolli.
- Kontrolli teostatakse ka muude mahukamate kirjalike tööde puhul.
- Tarkvara – URKUND and Ephorus. Programm võrdleb esitatud tööd sinna varem sisestatud ning veebist leitavate tekstidega. Pistelist kontrolli tehakse Google'i abil.
- Kui kattuvusi leitakse, siis programm väljastab kogu dokumendi ulatuses kattuvuse protsendid erinevate allikate lõikes ning toob esile probleemsed tekstikatked.
- Põhjalikult uuritakse kõiki juhtumeid, kus kattuvuse % ületab eeldatavat programmi tavapärase vea piire ületavat.
- Kattuvuste esinemisel on õppejõude instrueeritud edastama viiteid kattuvatele allikatele, Ephoruse puhul ainult kokkuvõtvas raportis esitatud infot (vt ülejäämine slaid).

PLAGIAADIKONTROLL MAJANDUSTEADUSKONNAS (2)

Olulist URKUND-is automaatselt läbi Moodle'i toimuva kirjaliku töö plagiadikontrolli osas:

- Teile saadetakse peale Moodle'isse töö üleslaadimist automaatne e-kiri URKUNDilt, milles pakutakse võimalust oma meiliaadress URKUNDis registreerida. **PALUN IGNOREERIGE seda e-kirja.**
- Majandusteaduskonnas **ON ÜLIÕPILASTEL KEELATUD hindamiseks esitatava ükskõik millise kirjaliku töö (sh lõputöö) eelnev plagiadikontroll URKUNDis või Ephoruses kas ise või kellegi teise abiga.** Nii väldime olukordi, kus
 - teie töö satub põhjendamatult õppejõu kõrgendatud huviobjektiks seoses ülikõrge kattuvusprotsendiga,
 - tekitame kõigile asjaosalistele hulga lisatööd ning
 - seame üliõpilased ebavõrdsesse olukorda.

PLAGIAADIKONTROLL MAJANDUSTEADUSKONNAS (3)

• URKUNDi ekraanivaade

Kattuvus kokku
20%

Kattuvus konkreetsete allikatega
tekstilõikude kaupa

Document: Group 3 Bitcoin mining in iceland.pdf (03037396)
Submitted: 2017-11-29 08:47 (+02:00)
Submitted by: Anneli Kalm (anneli.kalm@ttu.ee)
Receiver: anneli.kalm.tu@analysts.urkund.com
Message: Show full message
20% of this approx. 22 pages long document consists of text present in 19 sources.

Rank	Path/Filename	Similarity
1	http://www.learnlearn.co.in/bitcoins-bitcoin-mining-crypto-currency-faq...	86%
2	Once considered an unknown and unproven currency, the cryptocurrency b...	90%
3	What Are Bitcoins? To understand bitcoin mining, you must understand the...	100%
4	The Mining Process: A Quick Primer How to mine bitcoins you ask? When a ...	90%
5	First, you need a bitcoin wallet. Each wallet has its own unique bitcoi...	100%
6	formed when mining became more difficult and it could take years for slow...	100%
7	https://www.investopedia.com/terms/b/bitcoin-exchange.asp	100%
8	A bitcoin exchange is a digital marketplace where traders can buy and sell b...	100%
9	Bitcoin exchange platforms match buyers with sellers. Like a traditional sto...	100%
10	Online bitcoin marketplaces usually designate bitcoin participants as either...	100%

3.1. INTRODUCTION TO ICELAND 1.1. Country profile Iceland is the second largest island in
75% #1 Active External source: http://www.livemfromiceland.is/iceland-info/ 75%
located in the North Atlantic Ocean, 900 km east of Greenland and 900 km west of Norway.
The main island, which lies south of the Arctic Circle, covers an area of 103,000 square
kilometres (which is approximately the size of the U.S. state of Virginia or slightly bigger
than Iceland)
and it includes approximately 200 volcanoes. Today the most active volcano is the Heima, located 113 km from Reykjavik, and which erupted for the last time in February 2000.
Relative to the land area, Iceland's GDP of \$1 is more than 100 times more than Iceland's...

Võrdlus algse allikaga

PLAGIAADIKONTROLL MAJANDUSTEADUSKONNAS (4)

- **Emphorus Summary Report** Kattuvus kokku 15%, esimesest Vikipeedia allikast 12% kattuvus.

Document title [REDACTED]
Submit date Tue 03 Jan 2017 04:39:01 AM CET

15%

12% <http://ru.wikipedia.org/w/index.php?title=%D0%A1%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%86%D0%B8%D0%B8+%...>
2% <http://ru.wikipedia.org/w/index.php?title=%D0%92%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D1%82%D0%BD%D1%8B%D...>
1% <http://ru.wikipedia.org/w/index.php?title=%D0%94%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D...>
1% <http://ru.wikipedia.org/w/index.php?title=%D0%98%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81+%D0%91%...>
1% Found at: Tallinn University of Technology (Ксения-Жукова_08.05.2015.docx, 05/08/2015)
1% Found at: Tallinn University of Technology (Жукова_20.05.2015.docx, 05/20/2015)
1% Found at: Tallinn University of Technology (Martin-Nurja-BA-Final.pdf, 06/02/2015)
1% Found at: Tallinn University of Technology (Lõputöö Sander Sornberg aksei.docx, 12/07/2016)
1% <http://www.nasdaqomxbaltic.com/files/tallinninvestmentoriyloplastood/2014/Bakalaureuset%C3%88%C3%88...>
1% Found at: Tallinn University of Technology (Martšela_Kurškova.docx, 05/11/2015)
1% Found at: Tallinn University of Technology (Sander-Matsina-BA.docx, 12/14/2014)
1% <http://ru.wikipedia.org/w/index.php?title=%D0%98%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81+%D0%BF%...>
1% Found at: Fortys (05/17/2013)

PLAGIAADIKONTROLL MAJANDUSTEADUSKONNAS (5)

- Õppejõud näeb reaalselt võrdlust algse tekstiga ning saab otsustada, kas tegemist oli plagiaadiga või mitte.
- **12% kattuvusega dokument** – Kattuvus punasega (must algne tekst). Viited puuduvad st on plagiaat.

6 ноября запретила кредитно-депозитные операции в российских рублях на своей материковой территории и перемещение через границу с Крымом наличных российских рублей на сумму, эквивалентную более 10 тысячам гривен, а также запретила резидентам инвестировать в Крым. 10 января ввела действующий до 5 августа 2016 года запрет на ввоз из России большого

количества пищевой продукции, список которого расширила позднее.

15 января запретила поставки товаров, работ, услуг под всеми таможенными режимами с временно оккупированной территории на другую территорию Украины или с другой территории Украины на временно оккупированную территорию

Франция

3 сентября приостановила поставку в Россию первого из двух заказанных ранее вертолетов класса «Мистраль» — корабля «Владивосток» в связи с действиями России в конфликте на востоке Украины

. 10 апреля 2014 года Эстония помимо европейских санкций

заморозила активы и имущество, принадлежащие исполняющему обязанности и губернатору Севастополя Алексею Чалому, а также его фирмам AS Tavidra Electric Export и Tavidra Electric Holding AG

. Помимо данных санкций было введено и множество других, в том числе и со стороны не упомянутых выше государств, а также со стороны стран и организаций, не присоединившихся к основному списку санкций, в том числе

6 ноября запретила

кредитно-депозитные операции в российских рублях на своей материковой территории и перемещение через границу с Крымом наличных российских рублей на сумму, эквивалентную более 10 тысячам гривен, а также запретила резидентам инвестировать в Крым. 10 января ввела действующий до 5 августа 2016 года запрет на ввоз из России большого

15 января запретила поставки товаров, работ, услуг под всеми таможенными режимами с временно оккупированной территории на другую территорию Украины или с другой территории Украины на временно оккупированную территорию

3 сентября приостановила поставку в Россию первого из двух заказанных ранее вертолетов класса «Мистраль» — корабля «Владивосток» в связи с действиями России в конфликте на востоке Украины

заморозила активы и имущество, принадлежащие исполняющему обязанности и губернатору Севастополя Алексею Чалому, а также его фирмам AS Tavidra Electric Export и Tavidra Electric Holding AG

PLAGIAADIKONTROLL MAJANDUSTEADUSKONNAS (6)

- **Programmi poolt välja toodud kattuvused, mis ei ole plagiaat, ja mida õppejõud selleks lugeda ei tohi:**
 - Kattuvus töö tiitellehest tulenevalt (seal on tegemist standardse tekstiga, mis on üliõpilastele ette antud).
 - Üksikute viidatud allikate kirjete kattuvused. Kui allikad on vormistatud vastavalt meie juhendile ja mõni teine tudeng on samu allikaid kasutanud, siis raport toob välja. See võib vajada õppejõu tähelepanu juhul kui kattuvaid allikaid on palju.
 - Kasutatud küsimustike küsimuste kattuvused sama küsimustiku kasutamisel (lisas või viidetena teksti sees kasutatud küsimustele).
 - Seaduse/regulatiivakti teksti esitamine – seda ei tohi autor muuta.
 - Kattuvus sama autori mõni aeg varem süsteemi sisestatud tööga.
 - Tsitaadid – isegi kui on korrektselt jutumärkides, siis programm toob selle välja kattuvusena (joonib küll alla, nii et peaks olema õppejõule arusaadavalt eristatav).

PLAGIAADIKONTROLL MAJANDUSTEADUSKONNAS (7)

- **Linnalegend Ephoruse osas** - Iga kopeeri-kleebi lõik näidatakse plagiaadina siis, kui tekst on kopeeritud otse, ja mitte siis, kui tekst on ümber trükitud üks-ühele.
- **Tegelikkus** - Programm märgib sõna-sõnalise kattuvuse olenemata selle sisestamise viisist.
 - Kopeeritud tsitaat korrektselt viidatuna – ei ole plagiaat.

[„Responders and non-responders to the recycling reward technique display no significant differences in their levels of ecological conscience, beliefs about recycling, ecological concern, attitude toward recycling and involvement with recycling prior to the promotion application.” \(Menses and Palacio, 2008\)](#)
 - Tsitaat ümbertrükituna üks-ühele originaaliga, korrektselt viidatuna – ei ole plagiaat.

[“Prior to testing the hypotheses, we checked the validity and reliability of the measuring instruments by means of exploratory factorial, Cronbach’s alpha and confirmatory factorial analyses on the cognitive components and the evaluative, ecological and recycling components. Consequently, it can be said that the scales for ecological conscience, recycling beliefs, recycling attitude and involvement show values that indicate the reliability and validity of the dimensions under consideration, except for the extracted variance of ecological concern, which was below the critical threshold of 0.5.” \(Menses and Palacio, 2006\)](#)
 - Kopeeritud tekst, viide lisamata – plagiaat.

Many environmental studies have been content with limiting their studies to what occurs when consumers process information with a classic hierarchy of effect (knowfeel- do), and they have not ascertained empirically the degree to which consumers are involved in their recycling performance .
 - Trükitud ümber üks-ühele, viide lisamata – plagiaat.

In addition, the lack of this cognitive dissonance effect is further supported if we consider that the reward technique emphasizes neither ecological nor recycling itself. According to existing environmental literature, the application of the recycling reward technique does not consist of adding to the consumer’s beliefs structure that recycling is something environmentally beneficial and to be ecologically concerned about .

PLAGIAADIKONTROLL MAJANDUSTEADUSKONNAS (8)

- **Kuidas vältida probleeme võimalikest kattuvustest plagiiaadi raportis?**
 - Kui tööd koostate, siis vältige praktikat, et kopeerite teksti üks-ühele ja hiljem üritate ümber sõnastada – sõnastage kohe ümber ja pange kirja juba oma sõnadega.
 - Kaaluge, kas tsitaate on vaja kasutada. Kui on vaja, siis vormistage korrektselt (tekst jutumärkides, viide juures).
 - Kui kasutate valmis küsimustikke, seadusi vms, mille teksti ei saa muuta, siis märkige allikad korrektselt juurde.
 - Ärge esitage erinevates õppeainetes sama tööd või selle olulisi osasid hindamiseks teistkordselt. Kui kasutate mingit osa enda varasemast tööst, viidake sellele korrektselt.
 - Kasutada enne töö esitamist mõningaid veebis saadaolevaid plagiiaadikontrolli vahendeid (töötavad paremini inglisekeelse teksti peal).
- **Mida teha kui õppejõud ütleb, et oli liiga suur kattuvus mingi konkreetse allikaga?**
 - Vaadake allikas ja enda töö üle ning edastage omapoolsed selgitused õppejõule.

PLAGIAADIKONTROLL MAJANDUSTEADUSKONNAS (9)

- **Millal loetakse plagiiaat ulatuslikuks?**
 - Väike rikkumine – varastatud on mõni lause, kattuvuse % väga madal.
 - Ulatuslik rikkumine – varastatud on terve lõik või mitu lõiku.
 - Eriti ulatuslik rikkumine – töö koosneb varastatud lõikudest, mis mõne omapoolse lausega on seotud.
- **Mida tehakse ulatuslikku plagiiaati sisaldanud tööga?**
 - Võetakse kommentaarid üliõpilaselt. Seejuures **ei edastata** üliõpilasele täisraportit. Võib esitada olulisemad plagiiaaditunnustega allikad ning lasta üliõpilasel selgitada kattuvusi.
 - Kui plagiiaat on olemas, siis on õppejõul kohustus edastada esildis koos plagiiaati tõendavate dokumentidega (URKUND/Ephoruse raport, üliõpilase vastus jms) akadeemiliste tavade rikkumise ja vääritud käitumise menetlemise komisjonile student.integrity@taltech.ee .
 - Juba esitatud lõputööd ei lasta kaitsmisele ning ei lasta üliõpilasel samal semestril korrigeerida ja uuesti esitada.
 - Muu kirjaliku töö puhul hinnatakse töö 0-ga.
 - Vt teaduskonna regulatsiooni [link](#) .

TÄNAN!

KÜSIMUSED?